Vähittäiskaupan aukiololainsäädännön kumoaminen

11.11.2015

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Työllisyysvaikutukset kyseenalaiset

- Työllisyyden lisäys näkyisi ensi vaiheessa parhaiten muilla toimialoilla (esim. vartiointi, siivous, ravintolapalvelut) ja **mikäli kuluttajien ostovoima kasvaa**, niin myös pidemmällä aikavälillä kaupan alalla työtuntien määrä saattaa kasvaa
- Työtuntien määrän kasvu ei kuitenkaan viimeaikaiseen tai kansainväliseen kehitykseen verraten tarkoita kokoaikaisempia työsuhteita, vaan lisää osa- ja määräaikaisia työsuhteita
- Kaikista osa-aikaisista työntekijöistä naisia on n. 70 %. Naispalkansaajista lähes viidennes työskentelee osa-aikaisena. Erityisen voimakasta osa-aikatyön kasvu on ollut vähittäiskaupassa, jossa osa-aikaisena työskentelee n. 39 % palkansaajista. Myyjistä osa-aikaisia on lähes puolet
- Pamilaisilla aloilla osa-aikaisena vasten omaa tahtoaan työskentelee noin 40 000 työntekijää: vähittäiskaupassa kaikista osa-aikaisista 44 % ja tarjoilijoista 37 %

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Työturvallisuus huomioitava

- Kaupan alan erityispiirteet täyttävät määritelmän alasta, jolla on keskimääräistä korkeampi väkivallan uhan riski (STM)
- Tyypillisimmät tapaukset ovat erityyppiset varkaudet, työntekijöihin kohdistuva väkivalta ja uhkailu sekä toimipaikkaan kohdistuvat vahingot
- Vuoden 2009 uudistuksen jälkeen yksintyöskentely +30%
- Erilaiset varkaudet, ilkivalta ja väkivalta vaikuttavat myös muuhun lähiympäristöön levottomuuden tunnetta lisäävästi
- **Asia huomioitava työturvallisuuslaissa**, vapaaehtoiset toimet eivät kokemuksen mukaan riitä

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Julkisten palveluiden tarve

- Suurin muutos koskisi hypermarketeissa ja tavarataloissa työskentelevien työaikoja, em. myymälätyypeissä työskentelee noin 85 000 työntekijää
- Aukiolojen pidentäminen laajasti esimerkiksi klo 23.00 saakka lisää vuoropäivähoidon tarvetta, mutta myös kouluikäisten osalta on mietittävä arjen turvallisuutta
- Vuoden 2009 uudistuksen jälkeen tehdyssä jäsenkyselyssä 80% työntekijöistä koki työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen vaikeutuneen
- Alan työntekijöistä 46% on järjestänyt lakisääteisen työterveyshuollon muutoin kuin yksityisten lääkäriasemien kautta, toisin sanoen nykyisin pääsy työterveyteen on ns.virka-aikaan (verrattuna esim. vartiointi 6%, kiinteistöpalvelut 35%)

pam@pam.fi
www.pam.fi

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Kenelle muutosta valmistellaan?

- TEM:n 2012 tekemän selonteon mukaan päivittäistavarakaupoista yli 90 % oli avoinna viikon ympäri
- Asiakkaista valtaosa ei edelleenkään kaipaa laajempia aukioloja, esimerkiksi TNS Gallupin tekemästä tutkimuksesta (syyskuu 2015) mukaan **92 % kuluttajista on tyytyväisiä aukioloaikoihin niissä kaupoissa, joissa useimmin asioi**. Vastaavasti **79 % kuluttajista ei halua, että hypermarketit ja tavaratalot olisivat auki juhlapyhinä, kuten jouluna ja pääsiäisenä** (kyllä 16%, ei osaa sanoa 5%)
- Verkko- ja kivijalkakauppa eivät ole vastakkain, vaan kehittyvä verkkokauppa pienentää aukiolojen merkitystä ja menestyneimmät toimijat osaavat yhdistää molemmat ”myymälätyypit” ja kasvattavat monikanavaista asiakaspalvelua
- TNS Gallupin mukaan vain 8 % käyttää verkkopalveluita päivittäistavaroiden osalta. Ylivoimainen enemmistö ei-käyttäjistä (85 %) vastaa syyksi, että haluaa itse asioida kaupassa
- Onko alle 400 m2 toimipaikkojen suosiminen pitkien välimatkojen ja keskittyneen kaupan maassa kilpailun rajoittamista vai lähipalveluiden turvaamista?

pam@pam.fi
www.pam.fi